

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра обліку і аудиту

Гамкало О.Б.

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ І ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Навчально-методичні поради з вивчення дисципліни
та плани практичних занять
для студентів економічного факультету
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Львів 2023

До друку рекомендувала кафедра обліку і аудиту економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 1 від 31 серпня 2023 року).

Автор-укладач: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту Гамкало Олена Богданівна .

Економічний аналіз і прийняття рішень: Навчально-методичні поради з вивчення дисципліни та плани практичних занять для студентів економічного факультету спеціальності 071 «Облік і оподаткування»/ Укл.: к.е.н., доц. Гамкало О.Б. – ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. – с. 46.

Навчально-методичні поради з вивчення дисципліни та плани практичних занять і призначені для студентів економічного факультету, які вивчають дисципліну «**Економічний аналіз і прийняття рішень**». До навчально-методичних порад включені: анотація, тематичний план курсу, зміст програми за темами, теми та плани семінарських занять, завдання на самостійну роботу, індивідуальне науково-дослідне завдання, рекомендована література до курсу, розподіл балів, що присвоюються студентам.

ЗМІСТ

Анотація	4
Зміст курсу за темами	9
Тематика семінарських занять із завданнями для самостійної роботи	12
Тема 1. Економічний аналіз та його роль в управлінні підприємством	12
Тема 2. Види економічного аналізу та їх роль у прийнятті управлінських рішень.	15
Тема 3. Організація економічного аналізу та його інформаційне забезпечення, структура та форми подання результатів.	17
Тема 4. Метод та система прийомів економічного аналізу.	20
Тема 5. Сутність, значення, принципи і вимоги до управлінських рішень	23
Тема 6. Організація і методи прийняття управлінських рішень	23
Тема 7. Аналіз впливу середовища підприємства на розробку та реалізацію управлінських рішень.	25
Тема 8. Економічний аналіз у системі планування та прогнозування для прийняття рішень	29
Тема 9. Прийняття стратегічних управлінських рішень	32
Індивідуальне завдання	34
Розподіл балів в межах курсу	37
Рекомендовані джерела	38
Питання до іспиту	42

АНОТАЦІЯ

Метою вивчення дисципліни «Економічний аналіз і прийняття рішень» є засвоєння знань та навичок, необхідних для проведення ефективного економічного аналізу та прийняття обґрунтованих рішень. Ця дисципліна надає студентам знання про основні теоретичні концепції, методи та техніки, які застосовуються в економічному аналізі. Вона допомагає розвинути аналітичні та проблемно-орієнтовані навички, а також здатність до оцінки економічних ситуацій та прийняття оптимальних рішень у різних економічних контекстах.

Місце у структурно-логічній схемі дисциплін навчального плану: після вивчення дисциплін «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Історія обліку і оподаткування».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічний аналіз і прийняття рішень» є:

- вивчення основних положень, термінів і понять економічного аналізу і процесу прогнозування;
- опанування інструментарію формування управлінського рішення;
- формування творчого мислення через засвоєння методологічних засад аналітичних досліджень;
- формування навиків розуміння економічних явищ та процесів, їх взаємозв'язок та взаємозалежність, вміти їх деталізувати, систематизувати та моделювати, визначати вплив факторів, оцінювати досягнуті результати, визначати резерви підвищення ефективності функціонування підприємства

Компетентності

У результаті вивчення дисциплін студент набуває:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності (ФК):

ФК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

ФК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

ФК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР25. Аналізувати адекватність процесів і засобів контролю діджитал технологій і надавати пропозиції щодо посилення інформаційної безпеки облікової інформації.

ПР26. Інтерпретувати дані фінансової та нефінансової звітності та облікову інформацію для надання бізнес-консалтингу щодо підвищення ефективності діяльності компаній за різними видами економічної діяльності.

Результати навчання

У результаті вивчення навчального курсу студент повинен:

знати й розуміти:

- джерела інформації, основи побудови, розрахунку і аналізу для прийняття управлінських рішень;

- місце аналітичного дослідження в системі управління підприємством, його сутність, функції та основні завдання;

- набір методичних прийомів економічного аналізу;

- особливості економічного аналізу функціональних напрямків діяльності підприємства (стратегічного, маркетингового, фінансового аналізу; аналізу виробничої, логістичної, зовнішньоекономічної діяльності підприємства);

- особливості аналізу системи менеджменту підприємства;

- процес формування висновків та приймати управлінські рішення за результатами економічного аналізу;

;

- основні результати новітніх досліджень, опубліковані в провідних фахових журналах з проблематики економічного аналізу діяльності підприємства;

- сучасні методи економічного аналізу і прийняття рішень;

- сучасні програмні продукти, необхідні для вирішення завдань економічного аналізу діяльності підприємства прийняття рішень;

- напрями використання результатів економічного аналізу в бізнес-плануванні та управлінні організацією;

уміти:

- визначати сферу застосування відповідних видів аналітичного дослідження залежно від мети та умов функціонування підприємства;

- обирати потрібний порядок оформлення результатів аналітичної роботи та реалізації конкретних заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства;

- використовувати методичні прийоми економічного аналізу під час проведення факторного аналізу та процесу прийняття управлінських рішень;

- володіти методичними прийомами управлінського аналізу та особливостями їх застосування в різних сферах діяльності підприємства;

- використовувати у практичній діяльності методологію управлінського аналізу для виявлення основних проблем в системі управління;

- застосовувати аналітичні прийоми стратегічної оцінки діяльності підприємства;

- проводити оцінку ефективності діяльності підприємства та системи управління;

- обґрунтовувати управлінські рішення за результатами аналітичних досліджень;

- формулювати висновки та розробляти пропозиції щодо удосконалення системи менеджменту підприємства;
- організувати проведення економічного аналізу на підприємстві.

ЗМІСТ КУРСУ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Економічний аналіз та його роль в управлінні підприємством.

Зміст теми: Роль і значення економічного аналізу в системі управління. Предмет, об'єкт, суб'єкт економічного аналізу. Основні ключові поняття економічного аналізу (категорійний апарат). Суб'єкти економічного аналізу. Функції економічного аналізу. Користувачі аналітичної інформації економічного аналізу. Взаємозв'язок аналізу економічного аналізу з іншими дисциплінами,

Тема 2. Види економічного аналізу та їх роль у прийнятті управлінських рішень.

Зміст теми: Типологія видів економічного аналізу. Класифікація видів аналізу, необхідних для розв'язання відповідних управлінських завдань. Сутність і порядок проведення окремих видів господарського аналізу: функціонально-вартісного, стратегічного, оперативного, фінансового, управлінського, операційного.

Тема 3. Організація економічного аналізу та його інформаційне забезпечення, його структура та форми подання результатів.

Зміст теми: Організація економічного аналізу, вимоги та основні етапи Сутність інформації та джерела інформації для потреб економічного аналізу. Типи інформації для економічного аналізу. Класифікація інформації для економічного аналізу. Форми представлення результатів економічного аналізу

Тема 4. Метод та система прийомів економічного аналізу.

Зміст теми: Метод економічного аналізу та його характеристики. Види факторних систем та їх характеристики. Характеристика класичних методів детермінованого факторного аналізу. Методи експертної оцінки. Методи інтелектуального аналізу даних. Методи для стратегічного управління підприємством. Цифрові інновації у процесі економічного аналізу.

Тема 5. Сутність, значення, принципи і вимоги до управлінських рішень.

Зміст теми: Визначення управлінських рішень. Сутність та актуальність прийняття управлінських рішень. Вплив управлінських рішень на ефективність організації. Принципи і вимоги до управлінських рішень. Класифікація видів управлінських рішень

Тема 6. Організація і методи прийняття управлінських рішень.

Зміст теми: Важливість прийняття рішень. Рівні управлінських рішень. Типи управлінських рішень: на основі рівнів управління; на основі характеру рішень. Організація процесу та етапи прийняття управлінських рішень. Інструменти та методи вибору варіанта рішення

Тема 7. Аналіз впливу середовища підприємства на розробку та реалізацію управлінських рішень.

Зміст теми: Визначення середовища підприємства та його основні складові. Основні поняття і положення аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища. Методика аналізу зовнішнього і внутрішнього середовищ

Тема 8. Економічний аналіз у системі планування та прогнозування для прийняття рішень

Зміст теми: Зв'язок прогнозування та планування в управлінні підприємством. Планування діяльності підприємства. Сутність і особливості планування. Класифікація видів планування для прийняття рішень та процес планування. Принципи планування в управлінні підприємством. Прогнозування як етап процесу прийняття рішень. Сутність, класифікація і значення прогнозування для прийняття рішень. Методичні прийоми прогнозування та етапи процесу прогнозування

Тема 9. Прийняття стратегічних управлінських рішень

Зміст теми: Сутність, значення та рівні стратегічних рішень. Процес та етапи прийняття стратегічних рішень на різних рівнях управління. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень. Матричні методи аналізу в прийнятті стратегічних рішень

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ЗАВДАННЯМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ АТ СПИСОМ РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 1. Економічний аналіз та його роль в управлінні підприємством.

1. Фінансово-господарська діяльність підприємства як об'єкт аналітичного дослідження
2. Сутність, місце та роль економічного аналізу в системі управління підприємством
3. Предмет, об'єкти, суб'єкти, завдання та функції економічного аналізу
4. Зв'язок економічного аналізу з іншими дисциплінами

Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання

Завдання 1.

Знайдіть правильні тлумачення основних понять економічного аналізу у правому стовпчику:

Поняття	Тлумачення
1. Об'єкт економічного аналізу	А. Реальна господарська практика суб'єктів господарювання; причинно-наслідкові зв'язки та залежності між економічними явищами та процесами господарських суб'єктів, які виникають у результаті дії економічних законів
2. Цілі та завдання економічного аналізу	Б. Визначення стану досліджуваних об'єктів та його відповідності цільовим параметрам і потенційним можливостям, визначення загальних тенденцій, локальних і закономірних змін та їх інтенсивності

3. Економічний аналіз	В. Дослідження причинно-наслідкових відношень досліджуваних об'єктів, ідентифікація різного роду відхилень від цільових параметрів і потенційних можливостей, диспропорцій, структурних деформацій, можливостей виникнення несприятливих і ризикових ситуацій, їх інтенсивності та динаміки, визначення впливу факторів на них
4. Предмет економічного аналізу	Г. Знаходження оптимальних шляхів підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання та сприяння виконанню планів підприємств і їх підрозділів
5. Оцінювальна функція економічного аналізу	Д. Об'єктивна оцінка роботи підприємства і його підрозділів через порівняння його результатів. Виявлення впливу відповідних факторів на показники, які аналізуються, і вивчення причинних зав'язків. Пошук наявних резервів підвищення ефективності виробництва. Узагальнення результатів аналізу для прийняття раціональних управлінських рішень.
6. Діагностична функція економічного аналізу	Ж. Діяльність підприємства, пов'язана з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства

Завдання 2.

Знайдіть відповідні правильні визначення принципів економічного аналізу:

Принцип	Характеристика
1. Рейтингової оцінки	А. Передбачає участь в аналітичному процесі широкого кола зацікавлених осіб, а не лише спеціалістів-аналітиків, що забезпечує доступність, прозорість, переконливість висновків і пропозицій. Б. Дослідження повинно проводитися з урахуванням усіх сторін діяльності і всебічного вивчення причинних залежностей, оцінювати вхідні параметри функціонально-структурної будови, їх зміну і розвиток на досліджуваному об'єкті у просторі і часі, за кількісними та якісними ознаками.
2. Науковості	

- В. Передбачає безпосередню цільову спрямованість досліджень на конкретну практику та результативність у досягненні поставленої мети. Забезпечується шляхом розроблення аргументованих аналітичних висновків і пропозицій, своєчасних рекомендацій для прийняття оптимальних управлінських рішень.
3. Системності
- Г. Передбачає визначення пріоритетів у досягненні поставленої мети, черговості виконання заходів, спрямованих на цільову зміну і розвиток економічних явищ і процесів.
4. Комплексності
- Д. Передбачає в процесі дослідження застосування наукової методики та організації аналітичних досліджень. За цим
5. Демократичності принципом передбачається дослідження лише достовірної реальної інформаційної моделі об'єкта дослідження.
3. Передбачає дослідження економічних явищ і процесів як складних систем та взаємозв'язків і взаємозалежностей їх елементів. В аналізі не треба недооцінювати значення будь-якого елемента системи, оскільки його зміна спричиняє зміну цілої системи та її функціонально-структурної будови.
6. Конкретності та дієвості аналізу

Завдання 3.

Визначте інформаційні потреби відповідно до виду користувачів:

Користувачі інформації

1. Інвестори, власники підприємства
2. Керівництво підприємства
3. Банки, постачальники та інші кредитори
4. Постачальники/ Замовники

Інформаційні потреби

- А. Забезпечення зобов'язань підприємства та оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати зобов'язання. Ліквідність, кредитоспроможність і платоспроможність підприємства
- Б. Цінова політика підприємства
- В. Оцінка якості управління. Фінансові результати та фінансова стійкість підприємства
- Г. Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати зобов'язання перед працівниками та їх

5. Покупці	забезпечення Фінансові результати та платоспроможність підприємства
6. Працівники підприємства	Д. Формування макроекономічних показників
7. Органи державного управління	Ж. Оцінка здатності підприємства виконувати зобов'язання
	З. Показники які характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства

Перелік доповідей:

1. Історія розвитку економічного аналізу.
- 2 Роль та місце аналізу в обліковій політиці підприємства
3. Бухгалтерський облік як інформаційна база системи управління підприємством
4. Перспективи розвитку економічного аналізу.

Тема 2. Види економічного аналізу та їх роль у прийнятті управлінських рішень.

1. Типологія видів економічного аналізу
2. Класифікаційні ознаки видів економічного аналізу
3. Види економічного аналізу для розв'язання відповідних управлінських завдань
4. Просторові види економічного аналізу.
5. Часові види економічного аналізу

Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання

Завдання 1.

Знайдіть відповідні види економічного аналізу до класифікаційних ознак

1. Часова форма	А. Комплексний і тематичний
2. Просторова форма	Б. Періодичний і одноразовий
3. Зміст аналізу	В. Суцільний, вибірковий
4. Періодичність аналізу	Г. Техніко-економічний, фінансовий, управлінський, функціонально-вартісний, соціально-економічний, маркетинговий, інвестиційний, економіко-екологічний. бенчмаркінг.
5. Організаційна форма	Д. Перспективний, поточний і ретроспективний
6. Рівень охоплення об'єкта	Ж. Порівняльний аналіз, факторний аналіз, діагностичний аналіз, маржинальний аналіз економіко-математичний аналіз
7. Метод дослідження	З. Внутрішній і зовнішній
8. Методика дослідження об'єктів і призначенням результатів	І. Централізований і децентралізований, змішаний

Завдання 2.

Заповніть таблицю 1 відповідною інформацією (види економічного аналізу на вибір студента, не менше 5).

Таблиця 1 . Характеристика видів економічного аналізу.

Види економічного аналізу	Зміст	Об'єкт	Предмет	Призначення / Завдання

Перелік доповідей:

1. Врахування законів та нормативних актів при економічному аналізі діяльності суб'єктів господарювання.
2. Взаємозв'язок між видами економічного аналізу та його організацією.

Тема 3. Організація економічного аналізу та його інформаційне забезпечення, структура та форми подання результатів.

1. Організація економічного аналізу, вимоги та основні етапи
2. Сутність інформації та джерела інформації для економічного аналізу
3. Типи інформації для потреб економічного аналізу
4. Класифікація інформації для економічного аналізу.
5. Форми представлення результатів економічного аналізу

Завдання 1.

Розкрийте мету порівняння інформації*:

1. фактична інформація за минулі роки з фактичною інформацією за звітний період;
2. фактична інформація з фактичною інформацією інших підприємств;
3. фактична інформація з нормативною інформацією;
4. фактична інформація з інформацією про місткість ринку.

**Оформлення у вигляді документа чи презентації.*

Завдання 2.

Згрупувати наведені джерела інформації за видами (табл. 1).

Таблиця 1. Види і джерела інформації в процесі економічного аналізу.

Джерела інформації	Види джерел інформації			
	Нормативні	Планові	Облікові	Позаоблікові
Аудиторський висновок				
«Звіт про рух грошових коштів»				
Планова калькуляція собівартості продукції				
Договір застави Протокол зборів акціонерів				
Податковий кодекс України				
Виробнича програма підприємства				
Рекламні брошури				
Звіт аналітичного агентства				
Звіт керівника відділу збуту				

Завдання 3.

На основі річної Фінансової звітності та Приміток до річної фінансової звітності визначити джерела інформації для проведення аналізу доходів підприємства за видами діяльності. Результати подати у вигляді таблиці (табл.2).

Таблиця 2.

Об'єкт аналізу	Інформаційні джерела (назва документа, графа, порядковий номер)	Характеристика інформації

Завдання 4.

На основі річної Фінансової звітності та Приміток до річної фінансової звітності визначити джерела інформації для проведення аналізу власного капіталу підприємства за видами діяльності. Результати подати у вигляді таблиці (табл.3).

Таблиця 3.

Об'єкт аналізу	Інформаційні джерела (назва документа, графа, порядковий номер)	Характеристика інформації

Завдання 5.

На основі річної Фінансової звітності та Приміток до річної фінансової звітності визначити джерела інформації для проведення аналізу грошових коштів підприємства за видами діяльності. Результати подати у вигляді таблиці (табл.4).

Таблиця 4.

Об'єкт аналізу	Інформаційні джерела (назва документа, розділ, графа, рядок, порядковий номер)	Характеристика інформації

Перелік доповідей:

1. Особливості та переваги організації економічного аналізу в умовах комп'ютерної обробки інформації.
2. Управлінські інформаційні системами — системи підтримки рішень.
3. Інформаційне забезпечення як складова управлінської діяльності.
4. Сучасні вимоги до інформаційно-аналітичної системи управління діяльністю підприємств.

Тема 4. Метод та система прийомів економічного аналізу.

1. Метод економічного аналізу та його характеристики
2. Види факторних систем та їх характеристики
3. Економіко-логічні методи
 - 3.1 Економіко-математичні методи
4. Цифрові інновації у процесі економічного аналізу

Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання

Завдання 1. Заповнити таблицю 1. відповідною інформацією (на вибір студента, не менше 5 методів).

Таблиця 1. Характеристика методів економічного аналізу

Методи економічного аналізу	Сфера використання	Призначення	Задачі які вирішуються

Завдання 2.

На підставі даних наведених у таблиці 2. і таблиці 3. Визначити найкращі підприємства серед однотипних підприємств використовуючи методи комплексної економічної оцінки методом сум і методом суми місць. Зробити висновки.

*Таблиця 2. Метод сум

Підприємство :	Виконання плану, %			Сума показників	Місце
	Випуск продукції	Продуктивність праці	Собівартість		
1	123,4	115,4,	104,6		
2	100,6	98,5	91,3		

3	140,1	114,9	107,2		
4	98,3	98,7	112,3		
5	87,5	95,3	94,5		
6	114,8	101,5	110,3		
7	110,0	95,6	85,6		
8	85,4	102,5	113,8		

*Таблиця 3. Метод суми місць

Підприємс тво	Випуск продукції		Продуктивніст ь праці		Собівартість		Сум а міс ць	Результ ат (місце)
	%	міс це	%	міс це	%	міс це		
1	123,4		115,4,		104,6			
2	100,6		98,5		91,3			
3	140,1		114,9		107,2			
4	98,3		98,7		112,3			
5	87,5		95,3		94,5			
6	114,8		101,5		110,3			
7	110,0		95,6		85,6			
8	85,4		102,5		113,8			

Завдання 3.

На підставі даних у таблиці 4. визначити вплив на зміну обсягів виробництва таких факторів: зміна чисельності робітників, зміна тривалості робочого часу одного зайнятого робітника та зміна середньої продуктивності праці одного робітника за годину, використовуючи методи: ланцюгових підстановок; абсолютних різниць; відносних різниць. Зробити висновки.

*Таблиця 4. Дані підприємства

Показники	Період 1	Період 2	Відхилення	Динаміка
Обсяг виробництва (грн.)	3600000	4769280		
Чисельність робітників (осіб)	300	345		
Час роботи (годин)	360000	397440		

Час роботи одного зайнятого робітника (годин)				
Продуктивність праці одного робітника за годину (грн)				

Завдання 4.

Використовуючи дані Таблиці 5 провести факторний аналіз прибутку підприємства від реалізації продукції.

*Таблиця 5. Дані підприємства

Показники	Попередній період	Звітний період	Відхилення	Динаміка
Обсяг реалізації, од.	570	485		
Ціна за од. продукції, грн	500	520		
Змінні витрати на одиницю продукції, грн	280	310		
Постійні витрати, грн	68400	67900		
Прибуток від реалізації продукції, грн.	57000	33950		

* умовні дані

Перелік доповідей:

1. Резерви і шляхи досягнення підвищення ефективності підприємницької діяльності.

2. Проблемні питання класифікації прийомів економічного аналізу.

3. Особливості та переваги організації аналізу в умовах комп'ютерної обробки інформації.

4. Нетрадиційне використання відомих технік чи технологій для оптимізації бізнес-процесів на підприємстві.

Тема 5. Сутність, значення, принципи і вимоги до управлінських рішень

1. Сутність та актуальність прийняття управлінських рішень
2. Принципи і вимоги до управлінських рішень
3. Класифікація управлінських рішень

Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання

Завдання 1. *

За допомогою Інтернет джерел знайдіть приклади 5 успішних та 5 провальних управлінських рішень, обґрунтуйте Вашу думку (всього 10 прикладів).

Завдання 2. *

Підприємство «ТС» вирішила змінити постачальника кави для офісу. Поточний постачальник регулярно затримує поставки, що викликає незадоволення серед працівників. Після невеликого дослідження ринку, управлінець підприємства знайшов два потенційних постачальника:

Постачальник 1. Пропонує якісну каву за середньою ринковою ціною, але з обмеженим асортиментом.

Постачальник 2 : Пропонує широкий асортимент кави за трохи вищою ціною, але гарантує своєчасні поставки і безкоштовну доставку.

Управлінець підприємства «ТС» має прийняти рішення щодо вибору нового постачальника кави. Необхідно врахувати такі фактори:

Вартість кави

Асортимент продукції

Своєчасність поставок

Додаткові послуги (наприклад, безкоштовна доставка)

Необхідно дати відповідь на питання: (відповідь обґрунтуйте)

1. Який постачальник краще відповідає потребам підприємства «ТС»?
2. Як вибір постачальника може вплинути на задоволеність працівників?
3. Яке рішення прийняти і чому?

Рекомендації:

Провести порівняння варіантів за основними критеріями (вартість, асортимент, своєчасність поставок, додаткові послуги) та вибрати найбільш оптимальний варіант для підприємства .

**Оформлення за допомогою MS Word та Power Point (Canva).*

Перелік доповідей:

1. Етичні аспекти прийняття управлінських рішень: принципи та практики.
2. Вплив лідерських якостей на ефективність управлінських рішень.
3. Інноваційні методи прийняття управлінських рішень у цифрову еру
4. Роль інформаційних технологій у прийнятті управлінських рішень: переваги та виклик

Тема 6. Організація і методи прийняття управлінських рішень

1. Рівні і типи управлінських рішень
2. Етапи прийняття управлінських рішень.
3. Методи вибору варіанта рішення

Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання

Завдання 1*.

Прийняття рішення. Ви, головний управлінець на підприємстві А (юридична особа), підприємство має намір отримати кредит для оптимізації екологічної складової діяльності. Знайдіть інформацію про банки (з банківських установи) у відкритих джерелах, порівняйте їх та (умови; терміни; відповідальність протермінування) прийміть управлінське рішення щодо отримання кредиту в одній з банківських установ. Відповідь обґрунтуйте.

Використовуйте сайт Національного банку України, сайт ЄДРПОУ та сайти банків відповідно до обраних установ.

Сайт НБУ:

https://bank.gov.ua/ua/supervision/institutions?page=1&perPage=5&search=&status=1&uid=&suid=&date_from=&date_to=&fb_date_from=&fb_date_to=

Пошук у ЄДРПОУ:

<https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>

Сайт банку знайдіть за назвою та іншими реквізитами. Приклади банків: Креді Агріколь Банк; А-Банк; Кредобанк; ОТП Банк; Піреус Банк; Правекс Банк; ПУМБ; Банк Львів; Приватбанк; Прокредит Банк; Універсал Банк Ідея Банк АТ АКБ «Львів»кажіть

Вкажіть додаткову інформацію про обраний банк.:

Повна назва банків

Юридична адреса.

Вкажіть власників та їх частки у власності.

Розмір активів, зобов'язань, капіталу, прибутку.

Скільки років працює на ринку фінансових послуг?

Яке основне гасло (кредо, заклик, послання)?

Як, за допомогою яких інструментів банк демонструє свої переваги, заохочує до співпраці?

На яких видах послуг спеціалізується банк?

У яких сферах бізнесу працює банк?

Які умови для юридичних осіб, ФОП, фізичних осіб щодо кредитів, депозитів, поточних рахунків?

Які інші послуги надає банк окрім основних?

Якщо інформації по деяких питаннях є забагато, то скоротіть її – узагальніть, виберіть найважливіше.

Завдання 2*.

Прийняття рішення. Ви, головний управлінець на підприємстві А (юридична особа), керівництво підприємства має намір відкрити депозитний рахунок у банку, вам необхідно прийняти рішення щодо відкриття депозитного рахунку. Знайдіть інформацію про банки (3 банківські установи) у відкритих джерелах, порівняйте їх та (умови; терміни; валюта) прийміть рішення щодо відкриття депозитного рахунку одній з банківських установ. Відповідь обґрунтуйте.

Вкажіть додаткову інформацію про обраний банк.:

Повна назва банків

Юридична адреса.

Вкажіть власників та їх частки у власності.

Розмір активів, зобов'язань, капіталу, прибутку.

Скільки років працює на ринку фінансових послуг?

Яке основне гасло (кредо, заклик, послання)?

Як, за допомогою яких інструментів банк демонструє свої переваги, заохочує до співпраці?

На яких видах послуг спеціалізується банк?

У яких сферах бізнесу працює банк?

Які умови для юридичних осіб, ФОП, фізичних осіб щодо кредитів, депозитів, поточних рахунків?

Які інші послуги надає банк окрім основних?

*Створіть презентацію прийнятого рішення (1 слайд до кожного завдання). Для створення презентації підберіть інформацію яка відображає переваги даного вибору.

Завдання 3.*

У вигляді схем зобразити етапи прийняття управлінського рішення.

**Оформлення за допомогою MS Word та Power Point (Canva).*

Перелік доповідей:

1. Роль керівника в процесі прийняття управлінських рішень.
2. Застосування сучасних інформаційних технологій в процесі прийняття управлінських рішень.
3. Розподіл відповідальності при організації розробки управлінських рішень

Тема 7. Аналіз впливу середовища підприємства на розробку та реалізацію управлінських рішень.

1. Основні складові середовища підприємства
2. Основні поняття і положення аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища
2. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища
3. Методика аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища

Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання

Завдання1.*

Провести SWOT-аналіз на прикладі діяльності вітчизняного підприємства.

Умова:

Зовнішнє середовище характеризується наступними факторами:

1. Підвищення попиту на продукцію/послугу
2. Підвищення рівня цін на продукцію/послугу
3. Активізація профспілок з метою підвищення рівня заробітної плати
4. Поява нових ринків збуту
5. Поява товарів/послуг -замінників
6. Диверсифікація конкурентів
7. Підвищення цін на сировину
8. Поява нових технологій у конкурентів

Внутрішнє середовище характеризується факторами (в балах надано експертну оцінку впливу):

1. Технічний досвід у виробництві даної продукції/послуги

2. Недостатній розвиток сервісу та нецінових методів конкуренції
 3. Неєфективна система управління
 4. Кваліфікований персонал
 5. Розгорнута мережа збуту
 6. Передові технології
 7. Повільне оновлення асортименту
 8. Низький асортимент продукції/послуг
- Зробити висновки.

Завдання 2.*

Провести PEST-аналіз на прикладі підприємства (на вибір студента), яке здійснює свою діяльність на території України. Зробити висновки щодо впливу зовнішнього середовища на це підприємство.

*** оформити у вигляді презентації у MS PowerPoint**

Перелік доповідей:

1. Оцінка невизначеності зовнішнього середовища.
- 2.. Умови передбачення майбутнього зовнішнього середовища.
3. Оцінка рівня нестабільності факторів зовнішнього середовища.
4. Вплив нестабільності зовнішнього середовища на діяльність підприємства.

Тема 8. Економічний аналіз у системі планування та прогнозування для прийняття рішень

1. Зв'язок прогнозування та планування в управлінні підприємством
2. Планування діяльності підприємства
- 2.1. Сутність і особливості планування

2.2. Класифікація видів планування для прийняття рішень та процес планування

2. 3. Принципи планування в управлінні підприємством

3. Прогнозування як етап процесу прийняття рішень

3. 1. Сутність, класифікація і значення прогнозування для прийняття рішень

3.2. Методичні прийоми прогнозування та етапи процесу прогнозування

Завдання для самостійної роботи

Практичні завдання

Завдання 1.

Визначте інформаційні потреби, які необхідні для складання економічного прогнозу на найближчий рік діяльності підприємств різних видів діяльності:

1. Промислові підприємства.
2. Торговельні підприємства.
3. Підприємства ресторанного бізнесу.
4. Підприємства капітального будівництва.
5. Автотранспортні підприємств.

Завдання 2.

Експертами підприємства розроблений прогноз про фінансовий стан. По результатах зроблений висновок про стійку вірогідність банкрутства протягом трьох місяців. Прогноз якісний, оскільки виконаний фахівцями на максимально повній і достовірній інформації про діяльність підприємства. Керівництво підприємства вирішує не допустити банкрутства і робить всі

можливі заходи для покращення фінансово-економічного стану підприємства. Це дало можливість уникнути банкрутства. Зробіть характеристику відповідності прогнозу принципам якості, достовірності, корисності, своєчасності.

Завдання 3.

Підприємство «Світ морозива» займається виробництвом та продажем морозива. З наближенням літнього сезону, підприємство хоче спрогнозувати обсяги продажів, щоб належним чином підготуватися і забезпечити достатню кількість продукції на складі. Підприємство має дані про продажі морозива за останні три літні сезони. Дані включають місячні обсяги продажів за червень, липень і серпень*.

Місяць	Рік 1	Рік 2	Рік 3
Червень	3000	3500	4000
Липень	4500	5000	5500
Серпень	4000	4500	5000

Керівництво підприємство «Світ морозива» має прийняти рішення щодо планування виробництва морозива на літо 4 року. Необхідно спрогнозувати обсяги продажів на червень, липень і серпень.

Які методи прогнозування можна використовувати для оцінки продажів на літо 4 року?

Як оцінити тренд в обсягах продажів за останні три роки?

Яке рішення прийняти щодо планування виробництва на червень, липень і серпень 4 року?

* Джерело: умовні дані

Перелік доповідей:

1. Нормативно-правова база організації планування на підприємстві.
2. Автоматизація планування на підприємстві.
3. Програмне забезпечення для прогнозування.
4. Планування діяльності з покращення бізнес-процесів

Тема 9. Прийняття стратегічних управлінських рішень

1. Сутність, значення та рівні стратегічних рішень
2. Процес та етапи прийняття стратегічних рішень на різних рівнях управління
3. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень
4. Матричні методи аналізу в прийнятті стратегічних рішень
5. Генерування стратегічних альтернатив

Завдання для самостійної роботи***Практичні завдання*****Завдання 1.***

За допомогою Інтернет джерел ознайомтесь з прикладом успішної або невдалої реалізації стратегічного рішення в одному з відомих підприємств (вітчизняні/закордонні). Проаналізуйте причини успіху або невдачі, виділіть основні моменти, які можуть бути корисними для вашого підприємства.

Завдання 2*.

За допомогою Інтернет знайдіть три приклади застосування однієї з видів стратегії підприємствами різних розмірів та опишіть ці приклади.

Завдання 3*.

Опишіть процес прийняття стратегічного управлінського рішення на прикладі будь-якого підприємства чи проекту.

**Оформлення у вигляді документа чи презентації.*

Перелік доповідей:

1. Ризик-менеджмент у стратегічному плануванні
2. Стратегічний контроль
3. Роль лідерства у стратегічному управлінні
4. Інноваційні стратегії

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Тематика індивідуального завдання - «Бенчмаркінг як інструмент прийняття рішень на підприємстві»

Основна частина завдання має складатися із двох розділів:

Перший розділ має відображати інформацію щодо діяльності обраного підприємства, для проведення бенчмаркінгу (на вибір: стратегія бізнесу; стратегія маркетингу; управління персоналом; оптимізація бізнес-процесів)

Другий розділ має бути присвячений еталонному порівнянню (виконання бенчмаркінгу). Необхідно подати інформацію про підприємство-еталон, а саме, що обрано для порівняння (стратегії бізнесу; стратегія маркетингу; управління персоналом; оптимізація бізнес-процесів) обґрунтувати свій вибір. Завдання обов'язково повинно містити: переваги і недоліки та принципи впровадження стратегії в діяльність підприємства. Результати дослідження оформити у вигляді звіту та презентації MS PowerPoint

Джерела інформації: сайт базового підприємства, сайти із систематизованою інформацією про діяльність вітчизняних підприємств (зокрема, smida.gov.ua), сайт Державного комітету статистики (www.ukrstat.gov.ua), галузеві сайти, сайти підприємств-конкурентів, засоби масової інформації.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

Оформлення та захист завдання є елементом індивідуальної роботи з дисциплін фахового спрямування рекомендоване для студентів денної форми навчання напряму підготовки «Облік і оподаткування». Написання індивідуального завдання вчить студентів використовувати літературні джерела, працювати із спеціальною літературою, орієнтує на впровадження

теоретичних і практичних знань з аналізу у професійну діяльність, сприяє розвитку самостійного мислення студентів.

Індивідуальне завдання з предмету «Економічний аналіз і прийняття рішень» оформляється студентами на аркушах формату А4 (210x297 мм) із використанням ПК. Текст письмової роботи слід писати тільки на одній сторінці стандартного аркуша та розміщувати таким чином, щоб залишалися поля: з лівого боку - 25 мм, з правого - 10 мм, зверху - 20 мм, знизу - 20 мм.

Шаблон - нормальний (Normal). Основний текст набирають шрифтом (Times New Roman) нормального накреслення (Normal) розміром 14 pt зміжрядковим інтервалом 1,5. Вирівнювання основного тексту по ширині аркуша. Абзац - 1,25.

Номери сторінок проставляються у верхньому правому кутку без крапки вкінці арабськими цифрами.

Титульний аркуш вважається першою сторінкою і номер на ньому не ставиться. На титульному аркуші слід вказати назву вузу, факультету, групи, прізвище, ім'я, по-батькові студента, а також тему реферату і назву предмету, з якого виконується робота.

Індивідуальне завдання повинне мати чітку і логічну структуру, складовими частинами якої є вступ, основна частина та висновки. Усі структурні елементи треба розпочинати з нової сторінки.

Індивідуальне завдання має містити такі структурні елементи: - титульний аркуш,

- зміст,
- перелік умовних позначень (при потребі),
- вступ,
- основна частина,
- висновки,

- список використаних джерел, - додатки (за наявності).

До змісту реферату ставляться такі вимоги:

- системність, послідовність і конкретність викладення матеріалу;
- виділення в тексті окремих абзаців, адже занадто громіздке речення і великі фрагменти не сприяють його розумінню;
- завершеність викладення кожної думки; - виключення повторень.

Зміст реферату треба викладати відповідно до плану, стисло, лаконічно, не припускаючи повторень та непотрібних відступів від теми. Усі наведені в тексті цитати та цифровий матеріал потрібно супроводжувати посиланнями на відповідні джерела.

Робота подається не пізніше ніж за 1 тиждень до заліку в електронному вигляді (звіт та презентація).

Оцінка за Індивідуальне завдання є обов'язковою складовою підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ВМЕЖАХ КУРСУ

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40.

- контрольні заміри (модулі): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40.

- підсумковий контроль: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20.

Підсумкова максимальна кількість балів - 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену курсового (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Корінько, М. Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, організація : [моногр.] / М.Д. Корінько - К.: ІВЦ Держкомстату України, 2017. - 429 с.
2. Кожанова, Є. П. Економічний аналіз [Текст]: навч. посіб. / Є.П. Кожанова [и др.]; Харківський національний економічний унт. - 3-є вид., допр. і доп. -. Х.: ВД "ІНЖЕК", 2019. - 344 с. - ISBN 978-966-392-241-6.
3. Козак, І. І. Економічний аналіз [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Козак; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - 2-ге вид. - Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2010. - 217 с. - ISBN 978-966-8687-57-0.
4. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз [Текст] : підручник / Г. І. Кіндрацька [и др.]. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2018. - 487 с. - . ISBN 978-966- 346-592-0.
5. Шкарабан, С.І. Організація і методика економічного аналізу (Збірник задач) [Текст]: для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / С. І. Шкарабан [та ін.]; Тернопільський національний економічний ун-т. Кафедра економічного аналізу. - Т. : ТНЕУ, 2019. - 176 с.
6. Тарасенко, Н. В. Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. закладів освіти / Н. В. Тарасенко. -ж 4-те вид., стер. - Л. : Новий Світ-2000, 2018. - 344 с. - ISBN 966-7827-31-3
7. Попович, П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання [Текст]: підручник / П. Я. Попович. - 3-тє вид., пере-роб. і доп. - К. : Знання, 2018. -. 630 с. - (Серія «Вища освіта ХХІ століття»). - ISBN 978-966-346-471-8.

8. Прокопенко, І. Ф., Методика і методологія економічного аналізу: навч. посібник. [Текст] / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін. - К. : ПУЛ, 2018. - 430 с.
9. Савицька, Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств. [Текст] / Г.В. Савицька. - К.: Знання, 2014. - 654 с.
10. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник. Київ : Знання, 2011. 630 с.
11. Донець Л.І., Шепеленко О.В., Баранцева С.М. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: навч. посібн. К.: Центр учбової літератури, 2012. 472 с.
12. Прокопенко Т.О. Інформаційні технології управління організаційно-технологічними об'єктами в умовах невизначеності та ризиків. Автореф. дис. докт. техн. наук.... К. 2016. 44 с.
13. Петруня Ю. Є., Літовченко Б. В., Пасічник Т. О. та ін. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с.
14. Дерлоу Дес Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень: Пер. з англ. — К.: Всеуито, Наукова думка 2001. — 242 с.
15. Теорія прийняття рішень [текст] навч. посібник / за заг. ред. М. П. Бутка. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 360 с.
16. Мельник Т.Ю., Прогнозування соціально-економічних явищ як інструмент обґрунтування управлінських рішень. URL: Downloads/137126-294915-1-PB.pdf
17. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003. 420 с.
18. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник. К: Кондор, 2009. 187с.

19. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень: навчальний посібник / М. В. Негрей, К. Л. Тужик. – К. : ЦУЛ, 2018. – 272 с.

20. Приймак В.М. Прийняття управлінських рішень: Навч. посібник, К.:Атіка, 2008. 240 с.

21. Мулик Т. О., Томчук О. Ф., Федоришина Л. І. Управлінський аналіз: сутність та значення у прийнятті рішень. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/22675.pdf> (2019-12-12)

22. Томчук О. Ф. Управлінський аналіз: поняття, принципи та основні елементи / О. Ф. Томчук // Проблеми системного підходу в економіці. - 2019. - Вип. 5(2). - С. 133-142. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_5%282%29__21.

23. Гамкало О. Б., Демків Х. С. Методи та прийоми економічного аналізу в процесі управління екологічною безпекою підприємства. Ефективна економіка. 2021. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9535> (дата звернення: 04.09.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.11.77

24. Гамкало О. Б., Демків Х. С. Цифрові інновації для ефективного управлінського аналізу в контексті трансформації бізнесу. Статистика України. 2023. No 2. Doi: 10.31767/su.2(101)2023.02

25. Забродська Г.І., Забродська Л.Д., Пічугіна Т.С., Грінько А.П. Стратегічний менеджмент. Частина 1. Теоретичні засади формування системи стратегічного управління в організації. Навч. посіб. у структур.-логіч. схемах. Х: ХДУХТ, 2017. URL : http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2005_81045597.pdf.

26. Могилко В.О., Дмитрієв І.А., Сагайдак-Нікітюк Р.В., Шевченко І.Ю., Ященко О.А. Стратегічне управління: навчальний посібник. Х : ХНАДУ, 2016. 252 с. URL : <https://vseosvita.ua/library/strategicne-upravlinna-navcalnij-posibnik-126635.html>.

Інформаційні ресурси:

<http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України

<http://www.minfin.gov.ua> – Міністерство фінансів України

<http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет статистики України

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. Вернадського

<http://www.lsl.lviv.ua> – Львівська національна наукова бібліотека ім. В.Стефаника НАНУ

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

Дайте характеристику ролі економічного аналізу у прийнятті управлінських рішень.

Дайте визначення поняття «аналіз» і поясніть його походження.

Обґрунтуйте необхідність поєднання аналізу і синтезу.

Що є об'єктом економічного аналізу?

У чому полягає відмінність між об'єктом і предметом аналізу?

Назвіть основних користувачів результатів економічного аналізу

Яка основна мета аналізу господарської діяльності підприємства?

Розкрийте основні завдання аналізу господарської діяльності підприємства.

Назвіть функції, які виконує економічний аналіз діяльності підприємства.

Обґрунтуйте значення економічного аналізу діяльності підприємства в сучасних умовах.

З якими науками пов'язаний аналіз господарської діяльності?

За якими класифікаційними ознаками поділяється економічний аналіз на види?

Розкрийте типологію видів економічного аналізу.

Розкрийте види економічного аналізу за часом дослідження.

Розкрийте сутність функціонально-вартісного аналізу.

Який вид аналізу вивчає операції, процеси, пов'язані зі зміною розміру і складу капіталу господарських структур, для зміцнення їх фінансового стану?

Назвіть сутність стратегічного аналізу?

Які особливості проведення соціально-економічного аналізу?

Розкрийте сутність фінансового аналізу, його завдання та цілі.

У чому сутність управлінського аналізу, його завдання та цілі.

Назвіть і охарактеризуйте основні вимоги організації економічного аналізу.

Назвіть і розкрийте основні етапи проведення економічного аналізу.

Які джерела інформації використовуються для проведення економічного аналізу?

Назвіть та охарактеризуйте типи інформації для економічного аналізу.

Назвіть форми представлення результатів економічного аналізу.

Що означає описова форма підсумкових аналітичних матеріалів?

Назвіть правила оформлення аналітичних таблиць.

Що розуміють під інформаційним забезпеченням економічного аналізу?

Дайте визначення поняттю «інформація».

Яким критеріям повинна відповідати інформація?

За якими ознаками класифікується інформація для економічного аналізу?

Поясніть сутність методу аналізу господарської діяльності та назвіть його елементи. У чому сутність методу «експертних оцінок»?

Поясніть сутність методу «мозкового штурму» та правила його організації і порядок проведення.

Розкрийте сутність методу анкетування (аналітичного експертного оцінювання).

У чому полягає сутність методу інтерв'ю?

Поясніть роль і значення економіко-математичного моделювання при проведенні аналізу господарської діяльності. Назвіть основні види детермінованих моделей.

Розкрийте сутність методів елімінування. Поясніть недоліки цих методів.

Яка сфера застосування прийомів абсолютних та відносних різниць?

Розкрийте економічну сутність прийому абсолютних різниць, методу його застосування та охарактеризуйте типи факторних моделей, для дослідження яких доцільно використовувати прийом абсолютних різниць.

Розкрийте методику застосування в економічному аналізі прийому ланцюгових підстановок. Які види факторних залежностей досліджуються із застосуванням цього прийому?

Охарактеризуйте прийом відносних (процентних) різниць як різновид прийому ланцюгових підстановок і вкажіть, для дослідження яких факторних моделей його доцільно використовувати.

Сутність і порядок використання прийомів екстраполяції.

Поясніть порядок розрахунку середньої ковзної.

Поясніть порядок використання прийому експоненційного згладжування.

Що таке управлінське рішення, і чим воно відрізняється від інших видів рішень?

Які основні етапи прийняття управлінських рішень?

Які принципи слід враховувати при прийнятті управлінських рішень?

Які вимоги повинні бути дотримані для ефективного прийняття рішень?

Як ви класифікуєте управлінські рішення за рівнями управління (стратегічні, тактичні, оперативні)?

Які існують методи прийняття управлінських рішень і які їх особливості?

Охарактеризуйте якісні методи прийняття управлінських рішень?

Охарактеризуйте кількісні методи прийняття управлінських рішень?

Як використання експертних оцінок впливає на процес прийняття рішень?

Яке значення мають інформаційні технології у процесі прийняття управлінських рішень?

Які внутрішні фактори впливають на процес прийняття управлінських рішень?

Які зовнішні фактори впливають на процес прийняття управлінських рішень?

Охарактеризуйте методи аналізу середовища для прийняття рішень.

У чому сутність бенчмаркінгу? Назвіть основні етапи бенчмаркінгу.

Назвіть основні складові середовища впливу на підприємство

Охарактеризуйте фактори зовнішнього і внутрішнього середовища.

В чому полягає зв'язок прогнозування та планування в управлінні підприємством?

Поясніть сутність і особливості планування.

Розкрийте класифікацію видів планування для прийняття рішень

Назвіть порядок процесу планування.

Назвіть та охарактеризуйте принципи планування в управлінні підприємством.

Розкрийте сутність, і значення прогнозування для прийняття рішень.

Назвіть та охарактеризуйте класифікацію прогнозів.

Назвіть і дайте характеристику методичних прийомів прогнозування .

Розкрийте порядок етапів процесу прогнозування.

Охарактеризуйте поняття «стратегія» та «стратегічне рішення».

Яке значення мають стратегічні рішення для компанії?

Опишіть рівні прийняття стратегічних рішень.

Охарактеризуйте процес прийняття управлінських стратегічних рішень.

Які підходи до прийняття стратегічних рішень виділяють?

Перелічить та охарактеризуйте методи прийняття управлінських стратегічних рішень.

Охарактеризуйте категорію «стратегічна альтернатива».

Опишіть процес генерування стратегічних альтернатив.